USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **R. A. A.**, zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2017, č. j. OAM-2034/DS-PR-P18-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 3. 2018, č. j. 60 Az 70/2017 - 85,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Ing. Jakubu Backovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti v částce **4 114 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1] Žalobce byl dne 17. 9. 2017 zajištěn podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, když hlídka Policie ČR kontrolovala osobní automobil, v němž se nacházelo 7 osob, mezi nimi i žalobce, který u sebe neměl žádný doklad totožnosti a uvedl, že je irácké státní příslušnosti. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 17. 9. 2017, žalobce popsal svou cestu do ČR a jako důvod vycestování uvedl špatné živobytí v Iráku, má staré rodiče a chtěl by pracovat. Nikde o azyl nežádal, v Iráku má rodinu, rodiče, bratry a sestru, zatímco na území ČR nemá žádnou rodinu ani příbuzné; je zdravý, drogy neužívá, nemá žádné nemoci. Přicestoval s pasem, který mu vzali převaděči v Turecku, vycestování z ČR mu nic nebrání, nechce zde zůstat, chce do Německa.

[2] Dále bylo z evidence EURODAC zjištěno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku, proto byl dne 18. 9. 2017 zajištěn podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinské nařízení"). V rámci řízení dle tohoto nařízení byl se žalobcem dne 27. 9. 2017 proveden pohovor. Uvedl, že z vlasti odešel asi před dvěma měsíci, protože otec bojoval jako voják proti Islámskému státu, poté se vrátil domů a měl nějaké problémy, jeho rodině vyhrožovali islamisté. O azyl v Rumunsku nežádal, ale řekli mu, že když nepodepíše papíry, tak bude vrácen do Turecka, takže je podepsal a požádal o azyl. V Rumunsku byl asi 15 dní v nějakém táboře a celou dobu sháněl nějakého převaděče, aby se dostal do Německa. Jaký je výsledek jeho řízení, neví, nedostal žádné rozhodnutí. Rumunsko opustil, protože to bylo špatné, nebyla tam práce. Odcestoval v dodávce, neví, přes které země jeli, jeho cílem bylo Německo, protože slyšel, že je to tam lepší. Převaděči slíbili, že ho tam dostanou. Na území ČR ani na území členských států EU žalobce nemá žádné příbuzné. Do Rumunska nechce, převaděči by po něm šli, sebrali mu všechny peníze a doklady a žalobce z nich má strach. Je zdráv, jen musí nosit brýle.

[3] Rozhodnutím ze dne 6. 10. 2017, č. j. OAM-2034/DS-PR-P18-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí"), žalovaný rozhodl podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu o nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalobce podal dne 25. 8. 2017 v Rumunsku, řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona a vyslovil, že státem příslušným k posouzení žádosti je podle čl. 3 dublinského nařízení Rumunsko.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud"), který jeho žalobu zamítl rozsudkem ze dne 9. 3. 2018, č. j. 60 Az 70/2017 - 85 (dále jen „napadený rozsudek"). Shrnul skutkový stav a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není nezákonné. Jelikož žaloba byla založena převážně na námitkách týkajících se systémových nedostatků v rumunském azylovém systému, zkoumal krajský soud, zda se touto otázkou žalovaný náležitě zabýval. Tato povinnost mu plyne z čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec dublinského nařízení. Žalovaný tak učinil na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí. Soud zdůraznil, že v rámci pohovoru dne 27. 9. 2017 žalobce ke svému pobytu v Rumunsku uvedl, že trval asi 15 dní, přičemž po celou tuto dobu sháněl převaděče do Německa. Nevěděl výsledek řízení a z Rumunska odjel proto, že to tam bylo špatné a nebyla tam žádná práce. Uvedl také, že nechce zpět do Rumunska, protože kdyby se vrátil, šli by po něm převaděči. Soud proto seznal, že se žalobce do Rumunska nechtěl vrátit nikoli kvůli podmínkám, jež by pro něj byly jakkoli nepřijatelné či extrémně složité, nýbrž kvůli převaděčům, přičemž veškeré své úsilí podřídil cíli dostat se do Německa. Ačkoli obtíže žadatelů, které žalobce zmínil v doplnění žaloby ze dne 7. 2. 2018, mohou představovat bariéry v integraci a ztíženou materiální situaci žadatelů, krajský soud nedospěl k závěru, že by dosahovaly takové intenzity, aby je bylo možné označit za rozporné s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva") a čl. 4 Listiny základních práv EU. S odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva neshledal ve vztahu k žalobci nebezpečí porušení čl. 3 Úmluvy, neboť

žalobce je zdravým dospělým mužem a vůbec nehovořil o tom, že by podmínky panující v Rumunsku pro něj byly nepřijatelné. Nebyla proto vyvrácena domněnka, že situace v Rumunsku nepředstavuje porušení žalobcových základních lidských práv.

II. Kasační stížnost a další podání

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v tom, že Nejvyšší správní soud se dosud nezabýval otázkou, zda existující nedostatky sociálního zabezpečení žadatelů o mezinárodní ochranu a zabezpečení jejich integrace v Rumunsku lze považovat za tolik závažné, aby byly důvodem pro aplikaci čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení.

[7] Dle stěžovatele existují v rumunském azylovém řízení systémové nedostatky, které činí vydání do Rumunska za účelem azylového řízení nepřípustným. Městský soud vyhodnotil příliš stručně stěžovatelovy námitky ohledně nedostatků v rumunském azylovém systému, nehodnotil je konkrétně a pouze uvedl, že problémy popsané stěžovatelem nedosahují úrovně, která by založila nepřípustnost předání stěžovatele do Rumunska.

[8] Vzhledem ke špatné koordinaci rumunského sociálního zabezpečení a azylového práva je sociální situace žadatelů o mezinárodní ochranu tristní a u nemajetných žadatelů (jako je i stěžovatel) jde o podmínky dosahující intenzity rizik nelidského a ponižujícího zacházení. Stěžovatel poukazuje též na obtíže při participaci na integračních programech umožňujících adaptaci do rumunské společnosti, především při osvojování rumunštiny. Nedostatky existují též při využívání evropských zdrojů financování, takže v Rumunsku není záruka, že žadatelům o mezinárodní ochranu bude poskytnuto dostatečné ubytování, výuka rumunského jazyka a úhrada zdravotní péče. Stěžovateli proto hrozí nepřijatelně špatné materiální podmínky v azylovém řízení, případně i po přiznání mezinárodní ochrany. To lze klasifikovat jako nebezpečí nelidského zacházení. Soud se s těmito problémy měl alespoň konkrétně vypořádat a uvést, z jakého důvodu je nepovažuje za natolik závažné.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí s argumentací obsaženou v kasační stížnosti a má za to, že jak žalovaný, tak městský soud, rozhodli v souladu s právními předpisy. Zdůrazňuje, že v případě stěžovatele nebylo naplněno žádné z kritérií obsažených v kapitole III dublinského nařízení, a příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu musela být určena podle čl. 3 odst. 2 téhož nařízení, tedy první členský stát, v němž byla žádost podána (zde Rumunsko). Žalovaný řádně posoudil, že v případě Rumunska nedochází k systémovým nedostatkům azylového řízení. Dle informací vyžádaných v průběhu správního řízení, v nichž byl hodnocen rumunský azylový systém, podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu nedosahují úrovně nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný navrhuje kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[11] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[12] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, uvádí, že Nejvyšší správní soud ještě neposuzoval, zda skutečnosti uvedené v žalobě i v kasační stížnosti (viz bod [8]) tohoto usnesení) představují systémové nedostatky rumunského azylového systému. S tím se Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[13] Při výkladu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení je nutné respektovat zásadu vzájemné důvěry, která vychází z práva EU. V posudku ze dne 18. 12. 2014, č. 2/13, zabývajícím se možností přistoupení EU k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, Soudní dvůr EU vyslovil, že „[...] *zásada vzájemné důvěry členských států má v unijním právu zásadní význam vzhledem k tomu, že umožňuje vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic. Tato zásada přitom zejména v souvislosti s prostorem svobody, bezpečnosti a práva ukládá každému z těchto států, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která unijní právo uznává (v tomto smyslu viz rozsudky N. S. a další, C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 78 až 80, a Melloni, EU:C:2013:107, body 37 a 63). Při uplatňování unijního práva tak mohou být členské státy povinny na základě unijního práva*

předpokládat dodržování základních práv ze strany ostatních členských států, takže nejen že nemohou od jiného členského státu požadovat vyšší vnitrostátní úroveň ochrany základních práv, než jakou zaručuje unijní právo, ale nemohou ani – až na výjimečné případy – ověřovat, zda tento jiný členský stát skutečně v konkrétním případě dodržel základní práva zaručená Unií." Společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, že členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, by bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu [viz rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, č. C-411/10 a C-493/1, ve věci N. S. a dalších, ve kterém tento obecný závěr Soudní dvůr vyslovil ještě za účinnosti nařízení Rady ze dne 18. února 2003, č. 343/2003 (tzv. Dublin II.), avšak aplikovatelný je i za současné právní úpravy].

[14] Totožnými námitkami, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a dle nichž jsou v rumunském azylovém řízení systémové nedostatky, se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 – 20, (viz bod [5] odkazovaného rozsudku). Dospěl zde k závěru, že uplatněné námitky *„nasvědčují tomu, že rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem ani náznakem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu*". Obdobná argumentace se pak nachází i v odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud proto rozhodl správně a své závěry odůvodnil v souladu s judikaturou Soudního dvora EU i Nejvyššího správního soudu. Jelikož problémy uváděné stěžovatelem i podle Nejvyššího správního soudu nemohou zjevně představovat systémové nedostatky, je odůvodnění napadeného rozsudku dostačující, když krajský soud stěžovatelem namítané nedostatky podrobně zrekapituloval, následně odkázal na závěry relevantní judikatury a konstatoval, že takové intenzity, aby šlo o systémové nedostatky, nedosahují.

[15] Stěžovatel dále neuváděl žádné skutečnosti, dle nichž by mu mělo hrozit nelidské či ponižující zacházení po předání do Rumunska. Jak správně upozornil již krajský soud, jako důvod, proč opustil Rumunsko, uvedl, že to tam bylo špatné, nebyla tam žádná práce a jeho jediným cílem bylo dostat se do Německa. Vrátit se nechtěl kvůli převaděčům, nikoliv kvůli podmínkám v Rumunsku. Neshledal-li tedy krajský soud nic, co by bránilo předání stěžovatele do Rumunska k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, nelze mu nic vytýkat.

[16] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[19] Zástupcem stěžovatele byl usnesením krajského soudu ze dne 12. 1. 2018, č. j. 60 Az 70/2017 - 52, ustanoven Mgr. Ing. Jakub Backa, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif")], za nějž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Jelikož je ustanovený zástupce registrovaným plátcem DPH, zvýšil soud přiznanou odměnu o částku 714 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Částka v celkové výši 4 114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu
(řádná dovolená)

v zastoupení JUDr. Petr Průcha
předseda senátu